

A Horvát Köztársaság igazságszolgáltatási rendszere

A Horvát Köztársaság Alkotmánya rögzíti, hogy a Horvát Köztársaságban az államhatalom a három hatalmi ág elválasztásának elve mentén szerveződik, így a törvényhozást a horvát parlament, a végrehajtó hatalmat a Horvát Köztársaság kormánya, az igazságszolgáltatást pedig a Horvát Köztársaság bíróságai gyakorolják; a hatóságok együttműködnek, és ellenőrzik egymást, azonban munkájuk és döntéshozataluk során megőrzik a többi hatalmi ágtól való függetlenségüket. A bírói hatalmat gyakorló bíróságok az Alkotmánynak, a törvényeknek és egyéb jogszabályoknak, valamint a Horvát Köztársaság által aláírt és ratifikált nemzetközi szerződéseknak megfelelően szolgáltatnak igazságot. A bírói tisztségeket az Állami Bírói Tanács által kinevezett bírák töltik be. Igazságszolgáltatási feladataik gyakorlása során a bírák függetlenül és önállóan járnak el, és a jogszabályoknak megfelelően mentelmi jog illeti meg őket. A bírói tisztség határozatlan idejű, és a bírák nem láthatnak el más feladatokat.

A Horvát Köztársaság igazságszolgáltatási rendszere a bírói karból (a bíróságokból), autonóm és független igazságügyi szervekből (az ügyészségekből), a végrehajtásból (az Igazságügyi Minisztériumból), autonóm és független szervekből (az Állami Bírói Tanácsból és az Ügyészi Tanácsból), egy autonóm és független szolgáltatásból (a jogi szakma képviselőiből), egy autonóm és független közszolgáltatásból (a közjegyzőkből) és egy állami intézményből (az Igazságügyi Akadémiából) áll.

A Horvát Köztársaság igazságszolgáltatási rendszerének felépítése

Az Igazságügyi Minisztérium feladata a jogrend alapvető értékeinek megóvása, a jogrend hatékony működéséhez szükséges feltételek biztosítása, valamint az igazságszolgáltatási rendszer továbbfejlesztése.

Az Igazságügyi Minisztérium a következő feladatokat látja el:

az alábbiakhoz kapcsolódó közigazgatási és egyéb feladatok:

polgári, büntető-, szabálysértési és kereskedelmi jog, valamint a közigazgatási bíraskodás; a büntetőjogi és a szabálysértési szankciókat végrehajtó hatóságok szervezetével és üzemeltetésével, valamint a kapcsolódó szakmai képzésekkel összefüggő feladatok; a közjegyzői és egyéb jogi szakmákhoz kapcsolódó közigazgatási és egyéb feladatok; bírósági és közjegyzői díjak; nemzetközi jogsegély és a jogi segítségnyújtás egyéb formái; a büntetőjogi és a szabálysértési szankciók, valamint a kegyelem és a feltételes szabadságra bocsátás végrehajtása; a próbára bocsátással kapcsolatos közigazgatási és szakmai feladatok a büntetőeljárás megindításáról, valamint az alkalmazandó büntetőjogi szankciók fajtájáról és mértékéről való döntés során; a felnőtt bűnelkövetőkkel szemben alkalmazott, szabadságvesztéssel nem járó büntetések végrehajtása; az áldozat- és tanúvédelmi rendszerek fejlesztésével és koordinálásával kapcsolatos feladatok; az igazságszolgáltatás digitalizációja; és **az igazgatási feladatok teljesítésének figyelemmel kísérése az igazságügyi szerveknél, az ügyészségeken és a bűnüldöző szerveknél,**

az alábbiakhoz kapcsolódó közigazgatási és egyéb feladatok:

tulajdonjog, kisajátításhoz és más tulajdonjogi korlátozásokhoz kapcsolódó tulajdonjogi kérdések, építkezéssel kapcsolatos tulajdonjogi kérdések, mezőgazdasági és erdészeti földek, birtokrendezés, más kormányzati szervek hatáskörébe nem tartozó földterületek és épületek adásvétele, külföldiek tulajdona, más kormányzati szervek hatáskörébe nem tartozó, a jugoszláv kommunista rezsim alatt elkobott vagyonért biztosított kártérítés, valamint a volt Jugoszláv Szövetségi Szocialista Köztársaság tulajdonával, jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos jogutódlási kérdések;

a Horvát Köztársaság kormányának a nemzetközi büntetőbíróságokkal való együttműködéséhez kapcsolódó igazgatási és szakmai feladatai, a Horvát Köztársaság képvisellete a Nemzetközi Bíróság és más nemzetközi bíróságok előtt, kivéve, ha a Horvát Köztársaság kormánya külön határozatában másként rendelkezik, továbbá az emberi jogok és a nemzeti kisebbségek jogainak védelméhez kapcsolódó azon feladatok, amelyek nem tartoznak más kormányzati szerv hatáskörébe,

a Horvát Köztársaság tulajdonában lévő, állami vagyonnak minősülő gazdasági társaságok üzletészeinek és részvényeinek kezelése és az azokról való rendelkezés – az állami vagyonkezelésért felelős Minisztériummal közösen –, valamint az elsődlegesen a Minisztérium hatáskörébe tartozó tevékenységeket folytató gazdasági társaságokkal kapcsolatos feladatok,

a Horvát Köztársaság európai uniós szervekben való részvételéhez kapcsolódó feladatok a Minisztérium hatáskörébe tartozó kérdésekben,

a külön jogszabály alapján a Minisztérium hatáskörébe tartozó egyéb feladatok.

A Horvát Köztársaság bíróságai

A bíróságok szervezetét, hatáskörét és illetékességét a bíróságokról szóló törvény (*Zakon o sudovima*) szabályozza.

A Horvát Köztársaságban a bírói hatalmat a bíróságok mint különálló állami szervek gyakorolják. Feladataikat a jogszabály által előírt körben és hatáskörrel, önállóan és függetlenül látják el.

A bíróságok a Horvát Köztársaság Alkotmánya, a Horvát Köztársaság jogrendjének részét képező nemzetközi szerződések, valamint a Horvát Köztársaság Alkotmányával összhangban elfogadott törvények és egyéb jogszabályok, nemzetközi szerződések és nemzetközi jogi normák alapján hozzák meg a határozataikat.

A bíróságok döntenek az alapvető emberi jogokkal és kötelezettségekkel, a Horvát Köztársaság, valamint a helyi és regionális önkormányzati szervek, továbbá más jogi személyek jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos ügyekben; szankciókat és más intézkedéseket alkalmaznak a bűnelkövetőkkel, a szabálysértések elkövetőivel, valamint a törvényekben és egyéb jogszabályokban meghatározott jogsértések elkövetőivel szemben; felülvizsgálják a közigazgatási hatóságok általános és egyedi döntéseinek jogszerűségét; eldöntik az állampolgárok személyi viszonyaival kapcsolatos, továbbá a munkajogi, kereskedelmi jogi, vagyoni jogi és más polgári jogi jogvitákat; valamint elbírálják a jogszabályban meghatározott egyéb jogi ügyeket. A bíróságok az Alkotmánynak, a nemzetközi szerződéseknek, a törvényeknek és az egyéb érvényes jogforrásoknak megfelelően végzik az igazságszolgáltatást.

A Horvát Köztársaságban a bírói hatalmat a **rendes bíróságok** és a **szakosított bíróságok**, valamint a **Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (Vrhovni sud Republike Hrvatske)** gyakorolja; **utóbbi a Horvát Köztársaság legmagasabb szintű bírósága.**

A **rendes bíróságok** olyan ügyekkel foglalkoznak, amelyek nem tartoznak szakosított bíróság hatáskörébe. A városi bíróságok (*općinski sudovi*) és a megyei bíróságok (*županijski sudovi*) tartoznak ebbe a kategóriába.

A **szakosított bíróságok** a törvény által a hatáskörükbe utalt ügyekkel foglalkoznak. A következő bíróságok tartoznak ebbe a kategóriába: kereskedelmi bíróságok (*trgovački sudovi*), közigazgatási bíróságok (*upravni sudovi*), szabálysértési bíróságok (*prekršajni sudovi*), a Horvát Köztársaság Kereskedelmi

Fellebbviteli Bírósága (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), a Horvát Köztársaság Közigazgatási Fellebbviteli Bírósága (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) és a Horvát Köztársaság Szabálysértési Fellebbviteli Bírósága (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Ezenkívül a bíróságok elsőfokú és másodfokú bíróságokra oszlanak.

A jogi ügyek rendezésére irányuló eljárásokat az elsőfokú bíróságok előtt kell megindítani. Ezek a városi, a közigazgatási, a szabálysértési és a kereskedelmi bíróságok.

A másodfokú bíróságok határozatot hoznak az elsőfokú bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezések tárgyában, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat látnak el. A másodfokú bíróságok a következők: a megyei bíróságok (a városi bíróságok tekintetében), a Horvát Köztársaság Kereskedelmi Fellebbviteli Bírósága (a kereskedelmi bíróságok tekintetében), a Horvát Köztársaság Szabálysértési Fellebbviteli Bírósága (a szabálysértési bíróságok tekintetében) és a Horvát Köztársaság Közigazgatási Fellebbviteli Bírósága (a közigazgatási bíróságok tekintetében).

A városi és a szabálysértési bíróságok illetékessége egy vagy több önkormányzat, település vagy városrész területére, a megyei, a kereskedelmi és a közigazgatási bíróságok illetékessége pedig egy vagy több megye területére terjed ki.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bírósága, Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága, Legfelsőbb Szabálysértési Bírósága, valamint Legfelsőbb Bírósága Horvátország egész területére nézve illetékességgel bír.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának székhelye Zágrábban található.

A Legfelsőbb Bíróság biztosítja a jog egységes alkalmazását, valamint a jogalkalmazás során a törvény előtti egyenlőséget.

Dönt a külön jogszabályban meghatározott rendes jogorvoslati ügyekben.

Dönt a Horvát Köztársaság bíróságainak jogerős ítéleteivel szemben benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelmekről.

Dönt a külön jogszabályban meghatározott hatásköri és illetékességi vitákban.

Foglalkozik az ítélkezési gyakorlat aktuális kérdéseivel, vizsgálja a bírók, a bírósági fogalmazók és a bírósági titkárok szakmai továbbképzésének szükségességét, valamint jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat lát el.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zágráb, Horvátország

Tel.: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

Fax: +385 1 481 00 35

E-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke képviseli a Legfelsőbb Bíróságot és a bírói hatalmat, valamint bírósági igazgatási feladatokat lát el, továbbá a jogszabályokban és a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának eljárási szabályzatában meghatározott egyéb feladatokat teljesíti.

A Legfelsőbb Bíróság elnökét a horvát köztársasági elnök javaslatára a horvát parlament választja meg négy évre, a Legfelsőbb Bíróság közgyűlése (*Opća sjednica*) és a horvát parlament illetékes bizottsága által kiadott véleményt követően; az elnök az említett időszak lejártakor újraválasztható. Ugyanaz a személy legfeljebb két alkalommal választható meg erre a tisztségre.

Minden olyan személy a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökévé választható, aki teljesíti a Legfelsőbb Bíróság bíróira vonatkozó általános és különös feltételeket. Ha olyan személyt választanak meg a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökévé, aki még nem volt bíró a Legfelsőbb Bíróságon, az Állami Bírói Tanács a Legfelsőbb Bíróság bírójává is kinevezi az adott személyt.

A bíróságok illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény (*Zakon o područjima i sjedištima sudova*) (Narodne novine [NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 67/18. szám) kialakította és észszerűsítette a bírósági hálózat területi szervezetét, melynek során létrehozott 15 megyei bíróságot, 34 helyi bíróságot, 9 kereskedelmi bíróságot és 4 közigazgatási bíróságot.

A bíróságokról szóló törvény

A bíróságok illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény

Az igazságügyi hatóságok

A Horvát Köztársaság igazságügyi hatóságai a bíróságokat és az ügyészségeket foglalják magukban.

Bíróságok

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

Megyei bíróságok (15)	Legfelsőbb Kereskedelmi Bíróság (1)	Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (1)	Legfelsőbb Szabálysértési Bíróság (1)
Városi bíróságok (34)	Kereskedelmi bíróságok (9)	Közigazgatási bíróságok (4)	

A Legfőbb Ügyészség (*Državno odvjetništvo*)

A Legfőbb Ügyészség olyan autonóm és független igazságügyi szerv, amelynek feladata és kötelezettsége, hogy fellépjen a bűncselekmények és egyéb büntetendő cselekmények elkövetőivel szemben, hogy jogi lépéseket tegyen a Horvát Köztársaság vagyonának védelme céljából, és hogy jogorvoslati kérelmeket nyújtson be a Horvát Köztársaság Alkotmányának és jogszabályainak védelme érdekében.

A Legfőbb Ügyészség a Horvát Köztársaság Alkotmánya, a Horvát Köztársaság jogrendjének részét képező nemzetközi szerződések, az uniós vívmányok (*acquis*), valamint a jogszabályok és egyéb jogforrások alapján gyakorolja a hatáskörét.

A Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészségének illetékessége a Horvát Köztársaság teljes területére kiterjed; a helyi ügyészségek (*općinska državna odvjetništva*) a helyi bíróságokkal és a közjogi szervekkel kapcsolatban járnak el; a megyei ügyészségek (*županijska državna odvjetništva*) pedig a megyei, a kereskedelmi és a közigazgatási bíróságokkal kapcsolatban járnak el. A jogszabályok olyan külön ügyészségeket is létrehozhatnak, amelyek egyes konkrét ügytípusokkal foglalkoznak a jogszabályban meghatározott bíróságok előtt.

A helyi ügyészségek a megyei ügyészségek alárendeltségében, a megyei ügyészségek és a külön célra létrehozott ügyészségek pedig a Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészségének alárendelten működnek.

Az ügyészséget egy ügyész vezeti, aki felelősséggel tartozik az általa képviselt és irányított ügyészség hatáskörébe tartozó feladatok teljesítéséért.

A Horvát Köztársaság legfőbb ügyésze (*Glavni državni odvjetnik*) a Legfőbb Ügyészség vezetője. Minden olyan személy kinevezhető a Horvát Köztársaság legfőbb ügyészévé, aki teljesíti a legfőbb ügyész helyetteseire vonatkozó általános és különös feltételeket. A Horvát Köztársaság legfőbb ügyészét a horvát kormány javaslatára a horvát parlament nevezi ki négy évre, a horvát parlament igazságügyi bizottsága által kiadott véleményt követően; a legfőbb ügyész az említett időszak lejártakor újra kinevezhető. Ugyanaz a személy legfeljebb két alkalommal nevezhető ki erre a tisztségre.

Az ügyészségek illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény (*Narodne novine* [NN; A Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 67/18. sz.)
észszerűsítette az ügyészségi hálózatot, melynek keretében létrehozott 15 megyei és 25 helyi ügyészséget.

A Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészsége

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatal (<i>Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, USKOK</i>)	Megyei ügyészségek
	Helyi ügyészségek

A Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészsége

Gajeva 30a, 10 000 Zágráb, Horvátország

<http://www.dorh.hr/>

Legfőbb Ügyész

Tel.: +385 1 459 18 88

Fax: +385 1 459 18 54

E-mail: tajnistvo.dorh@dorh.hr

Bűnügyi Osztály (*Kazneni odjel*)

Tel.: +385 1 459 18 00

Fax: +385 1 459 18 05

E-mail: tajnistvo.kazneni@dorh.hr

Polgári és közigazgatási ügyek osztálya (*Građansko upravni odjel*)

Tel.: +385 1 459 18 61

Fax: +385 1 459 19 12

E-mail: tajnistvo.gradjanski@dorh.hr [VJ1]

Megyei és helyi ügyészségek

A Legfőbb Ügyészségről szóló törvény

Az ügyészségek illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény

Korrupció és a Szervezett Bűnözés Elleni Hivatal

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó, zágrábi székhelyű hivatal (USKOK) olyan külön célra létrehozott ügyészség, amely a korrupciós bűncselekmények és a szervezett bűnözés üldözésére szakosodott, és amelynek illetékessége a Horvát Köztársaság egész területére kiterjed. A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatal hatáskörét a korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatalról szóló törvény állapítja meg.

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatal

Gajeva 30a

10 000 Zágráb, Horvátország

Tel.: +385 4591 874

Fax: + 385 1 4591 878

E-mail: tajnistvo@uskok.dorh.hr

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatalról szóló törvény

Utolsó frissítés: 06/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.